

Dat .xxvi. capittel:

*Hoe de Sarasijnen met grooter ma[c]ht¹ in Vrancrijc quamen, en[d]e²
hoe heer Jan een ca[m]p vocht tegen een ruese, die hy verwan,
ende hoe alle de Sarasijnen verslaghen werden.*

Nae dat heer Jan omtrentt een jaer ghewoont hadde by den coninck, soo isser een droevige niemare gecomen hoe dat de Sarazijnen met grooter macht int landt waren, ende hadden alreede veel steden [G2rb] gewonnen, ende wat zy machtich worden dat staken zy al de keel af, want de soudaen van Affrijcken hadde by hem .xv. machtighe coningen ende hadde ghesworen dat hy niet rusten en soude, hy en hadde gheheel Kerstenrijck tot zijnen wille, ende dat in wraecke van zijne vrienden ende ouders die voor Roman verslagen waren.

De coninc van Vrancrijck hoorende dat de heydenen zo groote schade in zijn lant deden, zoo vergaderde hy alle sijn macht die hy by een brenghen mochte, ende tooch daer mede binnen Parijs om de vyanden daer wederstandt te doen ende ooc slach te leveren indient hem profijtelijck dochte te zijn.

De Sarazijnen zijn seer diep int lant ghecomen, verdervende al dat zy vonden. Zy staecken al omme het vier in, zoo dat het arm lantvolck en wiste waer blijven. Een ieghelijck vluchte inde steden, daer hy seeker meende te zijn. Ten lesten zijn zy zo verre gereyest dat zy voor Parijs haer legher sloeghen om den coninck daer inne te besluyten.

Des anderen daechs is des soudaens ruese na de stadt ghegaen. Ende als hy ter poorten quam, zo riep hy aen de wachters dat zy den coninck souden doen comen ter mueren om teghen hem te spreken.

De wachters liepen om den coninck ende zeyden hem dat voor der poorten een ruese stont, die hem begheerde te spreken.

De coninck ginck derwaerds om te hooren zijn begheerte. Als de coninc ter mueren quam, zo sach hy den groten ruese daer staen ende hy vraechde wat zijn begheerte was ende wat hy sochte.

---

1. Muller [1590]: maecht

2. Muller [1590]: enve

De ruese zeyde: “Ghy blode Kerstenen onthoudt u hier al in muyten³ ghelijck de vincken doen. Ic come hier u eyschen te velde van des soudaens wegghen van Barrabien⁴ ende Affrijcken. Wilt ghy⁵ u lant bevrien, so moet ghy my seynden een campioen om teghen my te campen. Isser een niet ghenoech, zoo seynter my drie oft vier, [G2va] ick bens te vreedden. Ende connen zy my verwinnen, zoo sal de soudaen weder uut den lande trecken. Ende gae ick [t]e⁶ boven,⁷ zo suldy den soudaen u crone over gheven, uwe wedt afghaen ende staen tot zijnder genaden. Daer mede suldy versoenen onse vrienden ende ouders di[e]⁸ in Kerstenrijck verslagen zijn, want wy sullen niet ophouden voor dat wy gheheel Kerstenrijck in onsen ghewelt hebben!”

Als de coninck dit hoorde, zeyde hy: “Ghy heeren, issere yemandt die den camp derf vechten? Ick sal hem geven mijn suster tot eenen wijve. Daer toe sal ick hem maecken maerschalck van al mijn lant!”

Doen swegghen alle die heeren.

Die ruese sprack: “Waer toe swijcht ghy, catyvighe⁹ Kerstenen? Gheeft my een cort antwoord!”

Doen heer Jan sach datter niemant en sprack, is hy den coninck te voete ghevallen ende zeyde: “Heer coninck, ick sal den camp vechten op een beede die ick van u begheeren sal wanneer ick den ruese verwonnen hebbe.”

De coninck zeyde: “Al bady my om half mijn rijck. Indien ghy den ruese mocht verwinnen, ick salt u gheven!”

De r[ue]se riep seer luyde ende zeyde: “Ghy onghevallige Kerstenen, en dorst ghy nu niet spreekken? Gheeft my een cort antwoordt wat ghy doen oft laeten wilt!”

Heer Jan sprack ende zeyde: “Ick aenvaerde u pandt nae camps recht, ende segt my wanneer ghy campen wilt. Ick sal u te velde coomen, ghespaert my Godt!”

---

3. muyten: kooien, holen

4. Vermoedelijk een contaminatie van Arabien en Barbarien.

5. Muller [1590]: oft wilt ghy

6. Muller [1590]: ee

7. gae ick [t]e boven: overwin ik

8. Muller [1590]; dit

9. catyvighe: rampzalige

Daer op de ruese antwoorde ende zeyde: “Morghen ten eersten daghe zoo maectt u bereet om te campen, ende dan sal ick uwes verbeyden hier buyten der mueren.”

Heer Jan sprack: “Ick bens te vreedem.”

Ende daer meede schiedt de ruese van daer, track weder int heyr daer hy den sou[d]aen¹⁰ vant, dien hijt te kennen gaf, ende zeyde: “Ick hoope aen Mahon dat ick u eer morghen de son onder gaet de croon van Vranckrijck in uwen han-[G2vb]den leveren sal. Ende gae ick tonder, zoo suldy tlandt ruymen.”

De soudaen zeyde: “Heer ruese, ghi behoeft wel voor u te sien,¹¹ wandt de Kerstenen zijn seer subtijl¹² in haer dinghen!”

De ruese antwoorde ende zeyde: “Heer soudaen, ick en acht dat al niet, want zy zijn al reede zoo vervaert dat zy thoof nauwelijck buyten der mueren steken en dorven.”

De coninck van Arabien zeyde: “Heer soudaen, ick en sorghe niet meer dan datter niemant uut comen en sal.¹³ Daeromme moechdy u wel daer inne te vreden stellen.”

Met deser talen gingen zy ter tenten bancketeren.

De coninck is met heer Jan weeder te hove gekeert ende danckte onsen Heer oodtmoedelijcken dat Hy hem deesen ridder tot zijnder hulpen ghestuerdt hadde. Te hove coomende zo heeft den coninck heer Jan by hem ter tafelen ghenoomen, hebben ghoede chiere ghemaectt [ende]¹⁴ daer na is een yegelijc te ruste gegaen.

Des morgens vroech is heer Jan op ghestaen om misse te hooren ende heeft onsen Heere ootmoedelijcken ghebeden dat Hy hem tegen den ruese victorie wilde verleenen. Daer nae is hy weder te hove ghekeert ende heeft hem ghereet ghemaectt om den r[u]ese te bevechten. De coninck met zijn heeren hebben haeren campioen gheselschap ghehouden totter poorten, aldaer een costelijck bancket bereydt was

---

10. Muller [1590]: Souvaen

11. voor u te sien: voorzichtig te zijn

12. subtijl: listig

13. De koning van Arabien denkt dat de reus de stedelingen zo bang gemaakt heeft dat zij geen uitval meer zullen durven doen.

14. Ontbreekt in Muller [1590].

van alderhande specien¹⁵ diemen verdencken mochte. Int leste heeft heer Jan oorlof ghenomen aenden coninc ende zijn heere[n] ende begeerde dat hy al zijn volck inde wapen houden soude op avontueren ofter eenich verraet schuylen mochte.

De coninck zeyde dat hijt doen zoude.

Aldus is hy buyten der poorten ghereden daer de ruese was.

Als hy by den ruese quam, zoo vraechde hy wat hy wilde oft wat hy sochte ende waerom dat hy daer quam.

Heer Jan zeyde: “Ick come hier om u te bevechten ende den camp te doen¹⁶ [G3ra] [...]”¹⁷

---

15. specien: spijzen

16. Reclamant: dier

17. Muller [1590]: hiaat. Zie inleiding.